

Merhaba
"Anadolu'nun Gözü"

gazetesinin
okurlarına
armağanıdır.
Çarşamba
günleri
yayımlanır.

KADEMİK

Sayfalar

Cilt: 9 Sayı: 29
18 KASIM 2009 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar: M. Ali UZ - Ali IŞIK
maluz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik42@gmail.com

ARAŞTIRMACI - YAZAR

Mehmet Eminoglu

ÖZEL SAYISI

EMİN EMİNOĞLU ÖZEL SAYISI ÜZERİNE

Akademik Sayfalar'ımızın çıkmaya başladığı günden bugüne ilim, irfan ve Konya kültürüne hizmet etmiş değerlerimizle ilgili onlarca özel sayı çıkardık. Ahrete intikal eden güzel insanlarımızı rahmetle, yaşayanlarını da minnet duyguları ile andık. İşte o özel sayılardan birisi daha elinizde. Bu özel sayı da değerli insan, kültür adamı Mehmet Eminoğlu Hoca ile ilgili...

Hazırladığımız özel sayılar, vefanın, kadir kıymet bilirliliğin bir ifadesi olduğu kadar, aynı zamanda bunlar, geleceğe bilgi ve belge yüklü kayıtlardır.

Biyografik eser hazırlamak kolay olmuyor. Bunların zorluğunu ehli bilir. Kayda geçmeyen bilgi ve hatıralar çok çabuk unutuluyor ve kayboluyor. Bugün hayatını yazmak istediğimiz nice değerli insanın hayatını yazamıyor ve hatıralarını kitap-

laştıramıyoruz. Bunların her biri içimde yumak yumak ukdeler. Zaman oluyor vesikalık bir resim bulmak için günlerce uğraşıyorsunuz. Bu, *Konya Ansiklopedisi* hazırlarken sıkça başımıza gelen olaylardan birisi.

Eminoğlu Hoca bugün yetmiş yedi yaşında. O atalarının yolunda Konya ilmine, irfanına ve kültürüne hizmet eden çok değerli bir insan. İlerleyen yaşına rağmen, çalışmalarına ve hizmetlerine devam ediyor.

Bilindiği gibi, 2003 yılında Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın neşrettiği, "Konya Kültürüne Hizmet Edenler" isimli çalışmamızın birinci cildinde Mehmet Eminoğlu Hoca'nın bir makalesi ile birlikte onun hayatına ve eserlerine de yer vermiştim (s. 229-232). Şimdi onunla ilgili bir özel sayı hazırlamaktan büyük mutluluk duyuyorum. Vefat eden değerlerimizle olsun, yaşayan insanlarımızla olsun, bu tür özel sayılar inşallah bundan sonra da devam edecek.

Onun bütün eserleri yanında bilhassa, Osmanlıca öğrenmek isteyenler için hazırladığı kitaplar her türlü takdirin üzerinde. Zira Osmanlıca bilmek, ana kaynaklarımıza inmenin tek yolu...

Özel sayımızın ileri sayfalarda dostlarımızın kaleminden Mehmet Eminoğlu Hocayı tanıyacağız. Değerli üstadımıza sağlıklı uzun ömürler niyaz ediyor ve daha nice güzel eserlere diyoruz.

MEHMET EMİNOĞLU; HATIRLATTIKLARI VE KİMLİĞİ

Prof. Dr. Ali Osman
KOÇKUZU

Çocukluk yıllarımız bin dokuz yüz kırklı yılların sonu ile ellili yılların başına rastladı. Aile muhitimizde, akraba arasında, daha sonraları da mahalle çevremizde bir takım isimle saygı ile anılırken, onları kulaklarımız ve ruhumuz duydu, zamanla biz de onlara ülfet ettik, alıştık, sevdik ve saydık. “Hazrat” “Hoca dede, Hoca Efendimiz” gibi sözler bunlardan bir kaçısı idi. Muhammed Bahaeddin Efendimiz, Ziya Efendimiz, ağabeydin efendimiz, Fahri Efendi hoca dedemiz, Mustafa Efendi Hoca dedemiz gibi kelimeler ve tabirler artık bizim de ağızımızdan dökülür oldu. Yirmili yaşlarımızda sınıfta beraber olduğumuz bir büyüğümüz bizim bu tür sözlerimizi biraz uygun bulmadı. Ama aradan beş on yıl geçti, baktım o da bir zatın adını vererek “... efendimiz” diyordu.

Bozkır Üçpınar'dan etrafa yayılmış bir ilim ve ahlak, ruhani hayat ve terbiye yaranını böylece tanıdık. Onların ve eğitim kurumlarının marif müesseselerinin haberleri ile büyüdük. Ailenin fertleri hakkında bilgilerimiz arttı. Bu arada 1957'li yıllarda Şam'dan Konya'ya Sarıyakup Mahallemize bir aile geldi, onları çok geriden tanıdık. Hatice yengemizin kardeşleri, ablası, onların evlatları yaz tatillerinde Konya'ya gelirken, sonraları artık buraya yerleştiler. İşte Eminoğlu kardeşler, Hasan Kutsi Efendi'nin kızından torunları olarak böylece şehrimize gelip yerleştiler. Sonra biraz İstanbul yılları araya

girdi, kardeşler öğrenim gördü, Kutsi Bey ağabey katar'a gitti, Emin ağabey ise burada kaldı. Ticaret ile uğraşmalar sonrasında Koyunoğlu Kütüphanesi'nde yeni bir göreve başladı. Biz de sık olmamak üzere onunla görüştüğümüz oluyordu. Emeklilik dönemimizde onunla biraz daha yakından tanışma fırsatı doğdu. Pederleri Numanzadeler, Hadim ve Seydişehir'in büyüklerinin soyundan ilmiye mensubu kimseler imiş. Ama, Emin ağabey henüz onlar hakkında bir şeyler yazıp ortaya koyamadı, biraz da yaşlandı, sağlığı da bozulur gibi oldu. Ebu Said Hadimi ve Seyyid Harun Veli kökeninden gelen bu ailenin de tanınmasını çok arzu ederiz. Kaldı ki Muhammet Kutsi (Hoca Memiş Efendi) hazretlerinin ve etrafının belgele-

re bağlı hayatları hikayesi, eserleri, yaptıkları, şehrimiz ilim ve irfan hayatına hizmetleri gerektiği şekilde bilinmiyor.

Birkaç yıl önce, Seydişehir Çavuş beldesinde yapılan bir anma toplantısında aile fertlerinden bir istihramda bulunmuştuk; ellerinde belge ve bilgi olanlar, bunları belirli yerlere

getirir hiç olmazsa birer kopyasını lütfederlerse bir çok faydalı iş görülmüş olacaktı.

Eminoğlu, Kahire'de tahsil görmüş, ama imkanlar onun daha ilerisine gitmesine pek yardım etmemiş. Gayretli, dürüst, ahlaklı ve ecdadının vasıflarını temsil eden bir yapıya sahip. Hak ve doğruluk yanlısı, insanları üzmeyen bir kibarlığa sahip. Baba, anne ve dedelerine ait pek çok şifahi bilgiye sahip. Bu bilgilerin zaptedilip, kontrol edilmesi, belgele-re bağlanması ve tarih ve rical ilimlerinin süzgecinden geçirilerek, gelecek nesillere sağlam bilgiler halinde

bırakılması—maalesef yapılamadı. Aslında insanımızın, hatta okuyanlarımızın böyle bir üzüntüleri ve gayret alanları da yoktur. Son iki yüz yılda damgasını vuran “Paşadairesi Yaranı Eğitim ve ahlak hareketi” haset ve çekememezlik ile yıkılıp,

yerine yönetimlerin istediği kurumlar inşa edilince, Konya'daki bu ulvi ve bereketli hareket unutturuldu. Veya öyle sanıldı. Ama henüz zaman geçmiş de değildir. Büyükler gitti ise de, geride kalan şifahi kültür, usulüne uygun ayıklanabilir. Yapılacak işlerin başında her şeyden önce bu meseleye inanan, seven ve ilgi duyanların bir araya gelmesi ve bir işbirliği içinde plan yapmalarıdır. Yılda bir kez toplanıp dağılma yerine, Üçpınar'da veya Konya'da bir “merkezde toplanıp, haftalık çalışmalar” yapılabilir. Sonra da birlik temin edilirse, kafalar ve

gönüller ülfet ederse, “hukuki yönü tamamlanan bir kurum çatısı çalışmak isteyenleri ve bu yolu sevenleri” kanatları altında toplayabilir. Şundan herkes özellikle de idareler emin olmalıdır: Devletin son yüz yılda yok ettiği bu güzel ilim ve ahlak kurumlarını, başkalarına rekabet etsin diye- günümüzde diriltmek isteyenler yoktur. Yani kimsenin yoluna ve usulüne, topluluğuna ve sevdiklerine karşı çıkmak, eski defterleri karıştırmak gibi bir niyetimiz olamaz. Eski, Hakk'ın adalet gününe tevdi edilmiştir. Küçük bir özür dilemeyi bile çok görenler üzülmemelidir; artık Memiş Efendi yolunu açmağa çalışan kimse yoktur. Ama o Kutsi insanların eserlerini gelecek nesillere aktarmak belki faydalı olabilir.

Daha çok şeyleri hep Mehmet Eminoğlu ve ailesinin anılması hatırlattı. Pederlerinin validelerinin menkabeleri, yaşadıkları hayat bir tespit edilemedi. Osmanlı Arap dünyasının, Mekke ve Medine İslamlığının son yüz yılı içinde olanlar, Dimeşka Şam-ı Şerife giden hicret ashabının çileli yılları, Medine ve Mekkede'kilerin petrol öncesi sade hayatları, habire arkasından söğdüğümüz eski idarenin hata ve güzel hareketleri ve binlerce nesne.... İşte bunların tespiti, bazı ilim dalları mensuplarının işi olmalıdır. Bu işte Konya'ya ve Bozkır'a, hatta Seydişehir'e, Hadim'e, Ermenek'e pek çok görev düşüyor. Allah aşkına; “adaaaaam sende, söylediklerine bak şu ademin!” demeyiniz. Eminoğlu'na sağlık, huzurlu hayat, eşi ve hizmet arkadaşı ablamıza sağlık ve ecir diler, aile mensuplarının Hakk'ın rahmetine kavuşmalarına rahmet niyaz ederim. Allah onların kutsi nefeslerinin etkisini, maariflerinin şevkini ve huzurunu, yine o güzel dağ bölgelerimize lütuf buyursun, oralarda yine maarif, ahlak, iyi insanlık, mertlik ve Allah'a kulluk yeşerip büyüsün.

MEHMET EMİNOĞLU

Dr. Mustafa ÇİPAN

İnsanlar için bazı tanışıklıklar bir dönüm noktasıdır. Yaşadıkları bazı hadiseler için hem üzümler hem de sevinirler. İşte Mehmet Eminoğlu'yla tanışmak benim için bu hususları ifade eder. Onunla geç tanışmaktan dolayı üzgün, geç bile olsa tanışmış olmaktan dolayı sevinçliyim.

Mehmet Eminoğlu'nu tanımam, ilim yolunda azim, iman yolunda sadakat, hayat yolunda çilenin ne demek olduğunu anlamamı sağladı.

Bir çok gönül ehli gibi, onu da cennetmekân hocam Prof. Dr. Âmil Çelebioğlu'nun götürdüğü kitapçı dükkânında tanıdım. Tıknaz ve şişmanca bir vücut, açık bir baş, daima mütebessim bir çehre ve insanın derûnuna nüfûz eden tesirli bakışlar...

O küçük dükkânda gönül dünyası büyük insanların hoş sohbetleri... Bir köşede iskemleyle ilişip feyiz aldığımız insanların arasında kimler yoktu ki... Merhum hocam Prof. Dr. Mehmet Çavuşoğlu, Prof. Dr. Kemal Eraslan, Prof. Dr. Mertol Tulum, Prof. Dr. Metin Akar, Prof. M. Salih Ergen ve daha nice-leri. Bu mütevazı mekânı, bizzat yaşayanlardan dinlediğim Üsküdar'daki Mustafa Düzgünman'ın attar dükkânına benzetirim biraz.

Hayat hikâyesini dinlediğinizde

içinizin nasıl burkulduğunu, ailece maruz kaldıkları muameleyi dikkate aldığınızda gönlünüzün mahzunlaştığını hissedersiniz; her şeye rağmen, vatandan uzakta ve yabancı bir coğrafyada yaşamakla birlikte milletine ve vatanına duyduğu samimi bağlılığı ve hizmet etme aşkını görürsünüz. Hele ilim tahsil etmedeki gayreti, başta üniversite öğrencileri olmak üzere, herkese örnek teşkil edecek vasıftadır.

Mehmet Eminoğlu kendini özellikle Kur'an-ı Kerim'e adanmış, mükemmel Arapçası ve dur durak bilmeyen tecessüsü ile günümüz insanına ilahi mesajın inceliklerini aktarmak için gerçekten üstün bir gayret sarf etmiştir. "Çağımızı Aydınlatan Kur'an Mucizeleri" ile gerçekten çağa farklı bir bakış getirmiş, "Yâ müfettihi'l-ebvâb iftahlenâ

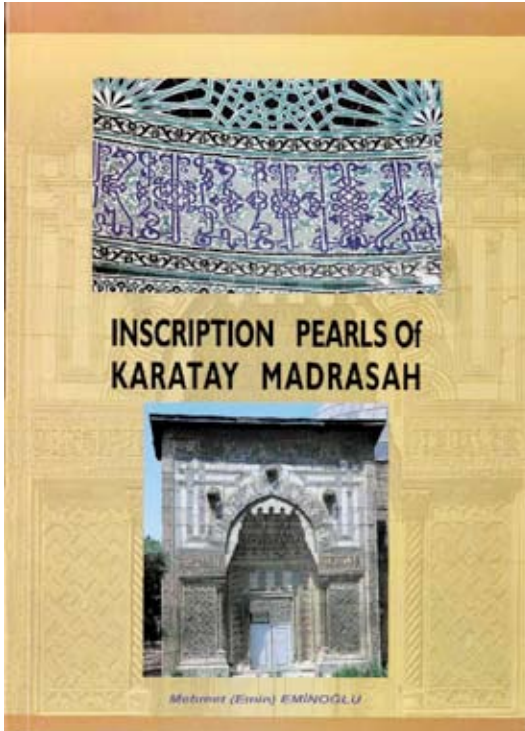

hayrül-bâb” (Ey kapılar açan Allah’ım, bize de hayırlı kapılar aç.) duasının sırrına mazhar olmayı murat ederek “Kur’ân Işığında Kâinat ve Göklerin Fethi” ile gönüllerde yeni fetih kapıları açmıştır.

“Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş” kitabıyla da bir medeniyetin kapılarını yeniden aralamaya gayret gösterenlere kılavuzluk etmiştir.

Onun en bariz vasfı, şüphesiz ki kendisinden istifade etmek isteyen ilim taliplerine her şartta ve karşı-

lıksız yardım etmesidir. Ne zaman bir müşkülüm olsa yanına gittiğim bu mümtaz insan, sevecen, babacan, müşfik, mükrim ve yol gösterici tavrıyla daima yardımcı olmuş; sadece müşkülümün halliyle kalmamış, ilme ve hayata dair farklı malumatlar kazandırmıştır.

Şüphesiz ki Mehmet Eminoğlu, bu kadarla anlatılabilecek bir insan değildir. Onun Konya kültürüne yaptığı hizmetler her türlü takdirin üstündedir. Koyunoğlu Müzesi ve Kütüphanesi’nin “Yazma Eserler Katalogu”nu, zaman zaman sağlığını tehlikeye atarak çalışmak suretiyle nasıl hazırladığını, şehrin kimliği ve hafızası niteliğindeki “Konya Salnamelerini”ni yeni harflere aktararak yayına hazır hâle getirdiğini bilenler meramımızı kolaylıkla anlayacaklardır.

Bir devlet başkenti olmanın yanında bir kültür ve medeniyet başkenti de olan Konya’nın Mehmet Eminoğlu gibi ilmiyle âmil, vakur, samimi, dost ve yardımsever insanlara ne kadar da çok ihtiyacı vardır.

Bizler için hep hayır duada bulunduğunu, ziyaret etmekteki gecikmişliğimizi hesaba katmadan “Meşguliyetinizi biliyorum, gelebilirseniz memnun olurum, ama gelemediğinize de hiç gücenmem.” diyerek bizi nasıl “te’dib” ettiğini asla hatırımdan çıkarmam.

Cenâb-ı Hak’tan hayırlı şifalar ve uzun ömürler niyaz ettiğim değerli büyüğüm Mehmet Eminoğlu ağabeyim, karanlık gecelerde yolumuzu bir yıldız gibi aydınlatmaya, gönül dünyamızda چراغlar uyanırmaya devam etmektedir.

En kalbî minnet ve şükran duygularımı hürmetle takdim ediyorum...

Himmetiniz var olsun...

MEHMET EMİNOĞLU HOCAM

Hasan YAŞAR

Konya Büyükşehir Belediyesi
Müze ve Kütüphaneler
Müdürü.

Onu anlamanın zor olduğu kadar anlatmanın da zor olduğunu onu az çok tanıyanlar, onunla teşrik-i mesaide bulunanlar herhalde takdir ederler. ⁽¹⁾ Ama onun çok yönlü bir insan olmasından dolayı da o kadar anlatılacak husus var ki belki bir makaleye sığmayacak hacimde. Belki benim ifade edeceğim hususlar beni ilgilendiren beni etkileyen ve ifade edilmesinde fayda mülahaza ettiğim konular olacaktır.

Onun hayat serüveni gurbette dünyaya gelmekle başladı ve şeyh Zeynelabidin Efendi'nin kulağına ezan okuması ve ismini koymasıyla farklı bir anlam kazandı. Konya'mızın en köklü ve en tanınmış Memiş Efendi'nin soyundan Hasan Kutsi Efendi'nin torunlarından olması asil olarak yetişmesini sağladı.

Muhtereme bir anneden hem âlim hem asker olan bir babadan olmanın farklılığını daima yaşadı. Küçük yaşlarda her gün evde ailecek okunan kitaplarla yetişmeye başladı hem Türk kültürü hem de Arap kültürünü alarak büyümesi devam etti. Henüz 14 yaşlarında iken küçük çocuklarının dahi iyi yetişmesi için hasretini bağır-larına basarak el-Ezher'de okuması ve eğitim alması sağlandı.

Şeyhülislam Mustafa Sabri, Zahidül-kevseri, Mehmet Akif Ersoy, Ali Ulvi Kurucu gibi Eminoğlu Hoca'ma da Kahire vefakâr ve sıcak kucağını hissettirdi. Şeyhül-İslam Mustafa Sabri'nin elini öperek

Zahidül-Kevseri'nin duasını alarak, Hasan el-Benna'nın ihvan hareketini tanıması onu farklı kılan hususlardan biri oldu. Seyyid Kutup'un Kuran kelimelerini okumasıyla hayata bakışı tamamen değişti. Kahire'de adeta tek başına hem hastalıklarla uğraştı hem ilim tedrisi yaptı hem de çok farklı kültürlerden gelen talebelerden sağlam hafızasına engin tecrübeler ve bilgiler depoladı. Liseyi dışardan im-tihanla bitirdi. Ezher'e devam etti, bir çok üstadından ders aldı. Kral Faruk'un davetlerinde bulundu. Şu an İslam devletlerinde en üst düzeyde hocalık ve devlet görevinde bulunanlar onun yakın arkadaşları oldu.

Babasının vefatından önce Osmanlı'nın son dönemine ait siyasi tarihle ilgili çok önemli bilgiler aldı. Son Osmanlı halifesi, Şerif Hüseyin ve emperyalist devletlerle ilgili önemli bilgileri dağarcığına doldurdu. Türkiye'ye gelmeden önce Suriye, Katar, Ürdün, Kuveyt ve Kahire'de bulunmuş olması çok önemli tecrübeler ve bilgiler almasını sağladı. Kuveyt'te gazetede çalışması, ilk olarak yazma eserle tanışıp tasnif yapması ileriki günlerde de ona çok büyük kapılar açtı.

Yine babasının "Memleketinize gidin ve İslam'a hizmet edin" demesi üzerine de İstanbul'a gelerek önemli eserlere hizmet etmeye başladı. İlk olarak Kuran-ı Kerim Fihristini tercüme ve ilaveler yapmakla yazarlık hayatına başladı. Çeşitli yayın kuruluşlarında musahhihi ve mütercim olarak hizmetten sonra memleketi olan Konya'ya davetle teşrif etti. Bu durum Konya için ve benim için büyük bir kazanç olurken kendisi için bir hak ettiği değerden bir kopuş oldu. Bozkır'da ve

(1) benim en büyük avantajım onunla uzun süre beraber olmam ve ondan imkanım nispetinde istifade edebilmem olmuş ve bu avantajla benim üzerimdeki hakkını ifade etmek ve teşekkürü arz etmek kabilinden olacaktır

Konya'da birçok tapu ve kayıt varken Türkiye cumhuriyeti vatandaşı olabilmek için yaptığı mücadele ayrı bir makale konusu olarak işlenebilecek kadar uzun ve anlaşılmazdır.

Tek taraflı olarak yazılan resmi tarihin etkisiyle suçlanan tarafta olmanın dezavantajını yaşadı neredeyse Konya'nın köklü ailelerinin çoğunun akrabası olmasına rağmen zaman zaman çokluk içinde yalnızlığı yaşadı.

Konya'da "kainat ve Gökların Fetih", "Hazreti İsa" gibi kitaplarla yazarlık hayatı devam etti. Çocukluğunda okuduğu kitaplardan kazandığı kelime merakı Kuran kelimeleri hafızı denecek kadar bir derinliğe taşıdı. Hadis-i şeriflerdeki ve Kur'an'da geçen kelimeleri Arap ülkelerinde yetişmiş olmanın verdiği avantajla farklı ve anlamlı yorumlar kattı ve "Kur'an Mucizeleri" kitabını çıkardı. Ecdadın eserlerinin tanınması ve okunması için yazdığı "Osmanlı Vesikalarına Okumaya Giriş" kitabı bu sahada bir çığır açtı ve birçok üniversitede yardımcı ders kitabı olarak okutuldu ve 10 basıkı yaptı.

Zamanın belediye başkanının tek-lifiyle Koyunoğlu Müzesi'ndeki tasnif ve çevri çalışmalarına başladı. Buranın bir kültür ve eğitim merkezi olma hüviyetine kavuşması bir nevi onunla başladı. Adeta bir at yarışçısı gibi çalıştı, hem yazma eserleri tasnif etti hem de kendisine gelen Osmanlıca belgeleri çevirdi. Bu süre zarfında çok önemli makalelere de imza attı. Bunlara ilaveten "Karatay Medresesi Yazı İncileri" kitabını çıkardı.

Altı bin adet yazma eserlerin tasnifinin tamamlanmasından sonra da Konya'nın en önemli tarihî kaynağı olan Konya salnamelerini toplamaya başladı. Konya'dan İstanbul'dan ve Ankara'dan birçok kütüphane taranarak salnamelerin tamamı toplandı. Otuz cilt ve 7500 sayfadan Salnamele-rin çevirisini tamamladı. Bu gün basılan Konya salnameleri onun eseri olarak vücut buldu. Bu noktada zikredilmesi gereken en önemli hususta aileden gelen ve Konya siyasi tarihine ışık

tutacak olan el yama eserler ve belgeler ve hatırat kitaplarını karşılıksız olarak Koyunoğlu Kütüphanesi'ne hediye etti. Hele kendisine emanet edilen belki milyarlar edecek nitelikteki kitapları ve belgeleri zaman zaman ihtiyacı olsa bile bir diğergamlık olarak bağışlamayı tercih etti. Ardından kitaplığını da Koyunoğlu kitaplığına vakfetti. Bununla da kalmayıp abisi Ahmet Kutsi'ye ait olan çok geniş ve önemli kitaplığın da bağışlanmasına vesile oldu. Çalışmak adeta onun yaşam enerjisi olarak hayatına katkıda bulundu ve Konya'nın temettuat defterlerini çevirmeye başladı (Allah hayırlı ömürler versin ve çalışmaları devam etsin). Onun şu duası zikredilmeye ve örnek alınmaya değer diye düşünüyorum "Allah'ım ilme hizmet ettiğim sürece beni yaşat, yoksa hayatın ne anlamı var."

Onun bana nasihatlerini ayrı bir başlıkta ifade etmeyi daha doğru ve faydalı buluyorum;

-Ben yürürken bile en uzaktaki yürü-yeni hedef alır ve onu geçmeye çalışırdım.

-Ben işten değil iş benden kaçardı

-Alasulu olma ya önde ol, ya son-da

-Hiç yapılmayanı yap; tekrarcı olma.

-Cömert ol ve küçük hesaplar peşine düşme.

-Kara sinek gibi olma, arı gibi ol. Kara sinek asalaktır, arı üretkendir.

-Çocukların iyi yetişmesi için iyi bir mahallede otur.

Sonuç olarak onu anlatmaya kelimeler ve sayfalar yetmez fakat belki bir başlangıç olur arzusundayım. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki hafızasının diri olmasından da hareketle kendisiyle yapılacak uzun süreli bir röportaj birkaç ciltlik bir hatırat yazmayı pekâlâ mümkün kılacak zenginliktedir. Allah'tan niyazım, bunu bizlere nasip etsin.

Eminoğlu Hoca'ma sağlık, afiyet, mağfret ve ilimle dolu uzun ömürler diliyorum.

HEM EMİN HEM İBNU'L EMİN

Tayyar KÜREKÇİ

Bismihî Sübhânehû

1994 güzüydü. İlahiyat Fakültesindeki tederrüsüm hasebiyle ikamete mucber olduğumuz iki sene müddetince evlâd u ıyâlin iâşe ve ibâtesi için Konya'da bir meşgale bulmak iktiza ediyordu ve daha ehemmi de kiralık bir ev...

Yolu Konya'ya düşen herkesin merâmı olan bir semt-i sayfiye kurbunda kâin bir semtte, gâh esnaf ve me'mûrîn tâifesinin sîreti, gâh bağ-bahçesi ve sokaklarının manzara-yı kadimesiyle kısmen bir kasabayı andıran Havzan'da bir ev kiralamıştık. Her derdimize yıldırım olup koşan, yüzünü hiç ekşitmeyen, ay'ı başımıza tâç edecek kadar cömert dostlarımız bu belde-i mübârekenin kıymet-i zâideleri idi şüphesiz. Farsça kalıbyla havuzlar manasına gelen Havzân semtinin sadeliği, şirinliği cezbetmişti benliğimizi.

Nice zaman sonra keşfetmiştim üzerleri yarı açık yarı mestür geniş kurturlu çukurların bu semte adını veren mahallât-ı mahsûsalar olduğunu. Evimizin yanı başındaki bahçede bulunan marangozhanenin hem müteşebbisi hem de sâkini olan asırlık ve ma'lûmât-furûş İsmail dedenin rivayetine göre (*ki kullandığı âlet-edevâtı kadar, hâl-i pürmelâliyle kendisi de âsâr-ı antika devrinden kalma bir pîr-i fânî olduğu âyan-beyân belli idi*) buralar fî tarihinde soğuk hava depoları olarak kullanılıyormuş. "Havzân" zamanla bu semtin adı olmuştu muhtemelen.

Evimiz mütevazı ve ferah, komşularımız ise mümtâz ve kadirşinâs idi çok şükür. Bir de derd-i nafakaya bir çare bulaydık... derken, hamden lillah, çalışkan bir neşriyat sahibinin tavassutu ve velûd Ahmet Bey'in de delaletiyle hayırlı bir meşkale-i nâfia bulduk bi-iznillah

ve bismillah ile ettik ibtidâr, bir sabah birkaç arkadaşıyla beraber.

İşimiz Konya Belediyesi uhdesinde faaliyet gösteren Koyunoğlu Müze-Kütüphanesi'ndeki mahzen-i mahsûsada mahfûz tutulan müellefât-ı mahtûta-i muhtelifenin tetkik ve tasnifi idi. Maaşımız iç güveyinkinden biraz halliceydi ama meşgûliyyetimiz tarihimiz, mesleğimiz, kimliğimiz, mâzimiz ve müstakbelimiz ile ancak bu kadar mütenâsip olabiliirdi: Beldemiz bilâd-ı tayyibe'dendir malûm. Komşu cîrân-ı hayriyeden takdîr oldu, arkadaş yârân-ı sâdikadan tevâfuk etti, iş derseni, nimet-i nâmütenâhîden nasîb oldu.

Bunca güzelliğin yanında Rabb'im bir nimet daha bahşetti ki bu abd-i âcizine, bu fânîde ve şu kısıcuk fetrette bundan bâlâsı Cennet-i âlâsı idi. İşte bu nimet-i Bârî, işimizde ve aşımızda, fevtimizde ve mevtimizde ve dahî bil-cümle umûr-ı âdiyemizde önümüzdeki dânişmend'imiz, emin insan Emin Hoca idi. "El müslimu men selim'el müslimüne min lisânihî ve yedihî" de tarifini bulan "emin ve selim" insan.

Takrîben iki senelik beraberliğimizde tâb ve teksîr ettiğimiz gönül defterimizin gâh mîzah bâbında gâh târih faslında gâh fukarâ fıkraları altında hafızamızdan silinmeyen o kadar çok hâtırâtımız var ki saymaya hâcet yoktur. Ama şunu teslîm, tesbît ve itirâf etmeliyim ki bu hâtırâtın hiçbir sâhifesinde yara-bere yoktur. İncinen veya inciten bir paragraf bilmiyorum. Mevcûdiyyetinden istihyâ ve ru'yetinden ictinâb ile üstü çizilmiş bir satır geçmiyor yâdımdan. Sağ elden verilen ve sahibini zümre-i mesrûrinden kılan amel defteri böyle bir şey olsa gerek.

İhtiyaç hâsıl olmadığında bile bir kimsenin, yanında her dâim akıl danışa-

bileceği bir kimseyle beraber olmasının ne kadar kıymet-i hâiz bir hâl olduğunu ilk defa hocanın yanında hissettim ben. Zâtından tenevvür ettiğimiz mesâil-i müfideyi tâdât etmeyi nâfile addederim, zîrâ çoktur.

Kasd-ı mahsûsa ile, hurûfâtı hâlâ mescûn olan lisân-ı asliyemizle tahrîrine gayret ettiğim şu risâlenin erbâb-ı indinde bir kıymeti var ise yahut lisân-ı Osmânî ve bi't-tabî sekâfet-i İslâmiyenin hardal tanesi kadar da olsa terfi ve tezyînine sebep olmuş ise bu amel-i salihâda “bir hayra delâlet eden onu yapan gibidir” fehvâsınca payın azîmi Emin Hoca'nındır. Biz bu lisan-ı azîzeyi onun tadrîs ve teallumünde bildik ve sevdik. Rabb'imden niyâzım dünyasını ma'mûr ahretini mağfûr eylesin. Müberrâ ve mübeccel olanlardan kılsın.

“İslam garîb geldi garîb gidecek” kutlu sözünü hatırlatır hep bana Emin Hoca. Sancak Kur'ân'ı denildiğinde, Molla Husrev'in şâheseri ed-Dürer ve'l-Ğurer'ini duyduğumda, çok girift, okunmaz bir mezar taşına rastladığımda, toza toprağa karışmış kadim bir nadide el yazması gördüğümde, Keşfu'z-Zünûn'a temas ettiğimde, metrûk ve mahzûn bir kitâbeye tesâdüfümde hep onu hatırladığım gibi.

Dünyada kime benziyordu diye sorarsanız, cismânî olarak yahut başka hal ve zâviyesiyle teşâbüh ettiği sâir zevat vardır muhtemel, bilmiyorum... Ama misafir tedirginliğiyle eğleştikleri şu dâr-ı fâniden sessiz sedâsız dâr-ı ukbâya irtihallerinden önce kadr ü kıymeti bilinmeyenler kervanındakilere çok daha fazla benziyor o. Ki kanaat-i âcizânemce bu bir tesadüf değil bilakis bir tercihtir. Ya böyle olanlar öyle ölüyorlar ya da öyle ölenler böyle oluyorlar, kim bilir!

Kendisinden en çok duyduğunuz söz nedir, dersiniz Allahu ekber, derim. Ne muhteşem değil mi? Allahu ekber'le hatırlanmak. Her hangi bir sâikle sendelediğinde, taaccüb edilecek bir şey vukuunda, hayli zamandır görmediği ahbâbından biriyle likâsında, Müslümanları mesrûr edecek bir haberin intişârında vs. dilinin hemen ucunda bekleyen o lafz-ı celil arz-ı endâm eder huzûra: Allahu ekber. Gâmmin kesâfetini dağıtan, mükedder gönüllerin şifası, felahın münâdî'i... Allahu ekber.

Günlerden bir gün elinde bir mahtût kitab, gözlükleri burnunun ucunda “varak”ların arasında seyrân ederken Allahu ekber sesi yayıldı yine etrafa: Bakın, dedi ne yazıyor burada. Yanına gittim. İki farklı el yazısıyla yazıldığı bâriz bir sahifenin, hâmiş-şerh düşülen kısmındaki satırı gösterdi. Şöyle yazıyordu: “İlâ hünâ bi hatrı musannifihî”: buraya kadar müellifin kendi hattıyladır. Gel de Allahu Ekber deme! Fatih Sultan'ın hocalarından Molla Husrev'in meşhur kitabı idi bu. Allah hepsine rahmet eylesin.

Kim istemez ki böyle hatırlanmayı, bunca zâd-ı ahret tedârikinden sonra ölümden kim korkar, hangi büyük üstadın hangi muhteşem kitabına sığdırılabilir bu kadar hayır u hasenât. Bir yandan hiç müşteki olmadığı müzmin hastalıklarıyla boğuşurken diğer taraftan binlerce yazma eseri karanlık dehlizlerden çıkarıp gün yüzüne, insanlığın hizmetine arz etmesi, bizleri yetiştirmesi, Osmanlı vesikalarını okuma kılavuzu onun bildiğimiz sadaka-yı câriyelerinden bir kaçıdır sadece.

Kendisine münkesir olduğum tek husus ise, beraberliğimiz süresince hayat hikâyesini dinleyip kaleme alma teklifime (mukaddimen tensibini almama rağmen) kabul etmemesiydi. Eğer başka bir zât bu vazifeyi ikmâl etti ise o inkisârım da izâle oldu biline.

Zor zamanda tebessüm etmeyi, yokken de var demeyi, olanla yetinmeyi, gelmeye gidilmeyi, az ise de birlikte yemeyi, tenkitte incitmemeyi, yaşarken ölüme gülmeyi, bildiğini bilmeyi, bilmediğine de bilmiyorum demeyi, hak yemeye celallenip, hakkı yendiğinde ise Mevlâ'm Kadîr diyebilmeyi yani her hal u kârda hep kârda kalabilmeyi onda gördüm ben.

Rabb'im şifa versin kendisine...

Ömr-ü hayr duasıyla fakir etsin selâm,
Bir destûr ve bir rubâî ile bitsin kelâm.
Sâye-i lutf u keremiyle ol Üstâd-ı

mütevâzînin

Âşinâ oldum azîz resâiline müşerref

mazînin

Hafîd-i Zeynel Âbidin'dir bu Emîn hem

İbnu'l-Emîn kim

Hem keff-i fakr'ındadır hem cûd'unda

muallâ terâzînin

MEHMET EMİN EMİNOĞLU; HAYATI VE ESERLERİ

Bekir ŞAHİN

Mehmet Eminoğlu; 1932 yılında Şam'da dünyaya geldi. Babası Mehmet Emin Efendi'nin oğlu Numan Muhammed Es'ad, annesi Şeyh Hasan Kudsi Efendi'nin kızı Sekine'dir.

Aslen Konya'nın Bozkır ilçesinin Üçpınar kasabasındandır. Aile, Konya, İskenderun, Halep, Beyrut ve Şam'da yaşamlarını sürdürdü. Annesi Sekine Hanım'ın Babası Muhammed Kudsi (Şeyh Memiş Efendi)'nin en küçük oğlu Hasan Kudsi'dir⁽¹⁾. Sekine Hanım'ın annesi Bozkır'a bağlı Akçapınar köyündendir.

Babası, Muhammed Numan Esad'ın Aile şeceresi Selçuklu sultanlarının daveti üzerine Orta Asya'dan gelen "Bedreddin el Hüseyini"⁽²⁾ ye kadar uzanır. Türk olarak Oğuzlardandır.⁽³⁾ Ceddi Abdurrahman Efendi, Ebu Said el Hadimi Hazretlerinin kızı Fatıma'nın oğlu⁽⁴⁾ Muhammed Emin Efendi'dir. Amcası Şeyh Memiş Efendi'nin oğlu Mustafa Asım Efendi Bozkır'da uzun süre resmi müftülük yapmıştır.

Mehmet Eminoğlu, ilk, orta ve lise tahsilini Şam'da yaptı. 1946 yılının başında Ezher Üniversitesine kayıt yaptırarak bir süre burada verilen dersleri takip etti. Daha sonra girdiği Suriye Üniversitesinin 2. sınıfından ayrılarak Kuveyt'e gitti. Kuveyt'te el-İrşat dergisinde yazı işleri sektereliği ve el-İrşat cemiyetine ait okulda okul

müdürlüğü yaptı. Buradan 1960 yılında Konya'ya geldi. İki sene sonra tekrar Konya'dan ayrılarak, Beyrut ve Şam'da yazma eserlerin tetkik usulünü öğrendi ve buralarda bulunan kütüphanelerde yaklaşık 25000 kadar yazma eserin tasniflerini yaptı. Babasının arzusuyla 1966 yılında Türkiye'ye döndü.

1966 İstanbul'da Babilî'de Sabah gazetesinde çalışmaya başladı. Burada bir yıl kadar çalıştıktan sonra Sömez Neşriyat Şirketi'nde Sönmez Takvim'e gereken yazılar yazar ve tercüme yapar. "Mevzularına Göre Kur'an Fihristi Tecümesi" isimli kitabını hazırlar.

1973'de Konya'ya yeniden döner. "Eminoğlu Yayınları" adında bir yayınevi kurarak birçok eser yayımladı.

Uzun süre Konya mahkemelerinde ve noterlerinde Osmanlıca-Arapça yeminli mütercimlik ve bilirkişilik yaptı.

Hayra Hizmet Vakfı Kitaplığı'nda bulunan Eski harfli basma kitapların dört bin kadarını tasnif etti.

Koyunoğlu Müzesi'nde altı bin yazma eserin tasnifini tamamladı.

2000-2007 yılları arasında 29 Cilt "Konya Vilayeti Salnamesi"ni Yeni harfle çevirisini tamamladı.

Şu anda Abdullah Bosnevi'nin "Fususu'l-hikem Şerhi"ni günümüz Türkçesine çevirisini yapmaktadır.

Gözyaşı, Ribat, Konya (Büyükşehir Belediyesi) Yeni İpek Yolu (Konya Ticaret Odası), Meram (Meram Belediyesi Yayını) gibi dergilerde çok sayıda araştırma ve makaleleri yayımlandı.

(1) Bk. Şemsu's-Şumus fiahvali Mevlâna Halid elArus Tercümesi: Güneşler güneşi.

(2) Bakınız Makalat Seyyid Haruni Veli (k. s.)

(3) Bakınız "Oğuzlar" yazarı: Şam'da Mevlâna Halid el Bağdadî türbesi yakınında meftune anneannem Fatma Hediye'nin amca zadesi Merhum Prof. Dr. Faruk Sümer.

(4) Bakınız "Hadimi ve Hadimiler"

Esrleri ve Yaptığı Çalışmalar

1. Mevzularına göre Kur'anı Kerim Fihristi (Tercüme ile ekler 1968 – 1974. Sönmez Neşriyat İst. 3 Baskı)

2. İmam Rabbanî Mektûbatı 1. cilt (Arapça Metin. Tedkik ve Tahriç 1969, Sönmez Neşriyat, İst.)

3. Kuddûsi Divanı (Çeviri: 1973. Can Kitabevi, Konya)

3. Kur'an Işığında Kâinat ve Gökerlerin Fethi (1974 Eminoğlu Yayınları, Konya, 5 Baskı)

4. Çağımızı Aydınlatan Kur'an Mucizeleri (1978, Eminoğlu Yayınları, Konya, 7 Baskı)

5. Duygu ve Düşünce Tazelik Mevlâna (1986, Hizmet Kitabevi, Konya, 5 Baskı)

6. Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş (1989, Diyanet Vakfı, Ankara, 9 Baskı)

7. 45 Günde Osmanlıca Yazalım Okuyalım (1992 Hizmet Kitabevi, Konya, 2 Baskı)

8. İslâm ve Hıristiyan Kaynaklarına Göre İsa (a. s.) (1994 Hizmet Kitabevi, Konya)

9. Koyunoğlu Müze. Ve Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu-I (Konya, 1997)

10. Konya Ticaret Teşkilatı Dünü ve Bugünü (Telif 1998 Konya Ticaret Odası)

11. Osmanlı Padişahları (Arapça'ya Tercüme 1997 Esra Sanat Yayınları, Konya)

12. Nasreddin Hoca'dan Hikâyeler (Arapça'ya Tercüme 1998 Esra Sanat Yayınları, Konya)

13. Mevlâna'dan Hikâyeler (Arapça'ya Tercüme 1999 Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları)

14. Karatay Medresesi Yazı İncileri (1999 Konya.)

15. Konya Sırçalı Medresesinde Bulunan 225 Mezar Taşı Okunuşu ile Mezar Taşlarını Okumaya Giriş (1995 Baskıya Hazır)

16. Konya Mevlâna Müzesi Bahçesinde bulunan 170 Mezar Taşının Okunuşu (Baskıya hazır 1995)

17. Konya Vilayeti Salnamesi 1–8 (Çeviri, Konya 2008–2009)

18. Şeyh Muhammed Kudsi Memiş Efendi Haz. Tarihçesi (Konya, 2007)

19. Açıklamalı Mecelle (Konya, 2007)

20. Evsafü'n-Nebi (A. S) (Konya, 2007)

21. Eski Uyazcılar yeni Uzaycılara İbrettir. (Konya, 2007)

Bazı Makaleleri:

1. "Marifetullah", **Gözyaşı Dergisi**, Haziran 1987

2. "Tecdid-i İman Gayesiyle Arayış", Ribat Dergisi

3. "Alaeddin Cami Kapısı", Konya (B. Şehir Bel), 1995, s. 46.

4. "Hicrandan Benzi Atan (Has bey Dâru'l- Huffaz)ı" Konya (Konya B. Şehir Bel), 1997.

5. "Unutulmayan Hekim-Yazar: Ebu Bekr Zeki Es Sadr", Konya (Konya B. Bel.), 1996, s. 8-9.

6. "Bir Saray Harabesindeki Umran", Konya 2 (5), Ocak, Şubat 1996, s. 8-9.

7. "Meram'da Osmanlı Ahkâm-ı Örfiyesi'nden Birkaç Örnek", Güzde Meram, S. 1. Eylül /Ekim/Kasım 1999, s. 26-27.

8. "Konya'da Tarihi ve 1946 Yılında Yıkılan Kabristan Listesi", Baharda Meram, S. 3. Mart/Nisan 2000, s. 34.

9. "Osmanlı Devrinde, Selçuklular Zamanından Beri Suyun Aynı Minval Üzere Taksim ve Tevzi Edildiğine Dair Vesika", Baharda Meram, S. 3. Mart/Nisan 2000.

10. "İslam Su Medeniyetinde Su Çıkarma", Yazda Meram, S. 4. Haz. / Tem, /Ağ. 2000, s. 22-23.

11. "Osmanlı Diyarında Hicri 1299Yılında Bulunan Mevlevihaneler", Yeni Karatay, S. 23, 2000, s. 4-7.

12. "Hacı Fettah Mezarlığı" Güzde Meram, S. 13, Eylül/Kasım 2002. s. 24-26.

ÖTELERE UZANAN BAKIŞ

Haşim AKTEN

GÖZYAŞI Kültür Sanat ve
Turizm A. Ş. Yönetim Krl. Bşk.
Sanatçı, Yönetmen

Hoca mı? Hoca değil; ama hocalar kadar ilmi var... Elinden öpülecek gerçek âlim.

Çağı değil çağın ötesini yakalamış insan EMİNOĞLU. Ama ne çare ki onu anlayan, anlayabilen çıkacak mı? Tabi onu anlaması gerekenler anladı mı? Önemli olan o. Ben anlamışım ne çıkar. Sadece hürmet ediyorum. Kısıtlı imkanlarımla ne yapabilirim ki. Evet, o kendine has orijinal bir insan. Eğer kapılar açılsaydı önünde Türkiye'yi çağlar ötesine taşıyacak bir insandı.

Güler yüzlü, şen kişiliği ile ve kelime oyunları ile yaptığı şakaları ile insanlara mutluluk veren EMİNOĞLU...

Bir elinde bilgisayar, diğer elinde yazma eser: İşte EMİNOĞLU. Bir yandan NASA'yı takip eder, bir yandan Ayet ve hadislerden çağa gelen mesajları çözmeye çalışır.

Mütevaz kişiliği ile ve Konya'ya saklanmışlığı ile kimse onun farkına varmasa da o yarınlığımızın işaretçisi, müjdecisi ve pratik yol göstericisi.

Müslümanların şu ezilmişlikleri içinden nasıl kurtulacaklarını ilimle çözmeye çalışan bir dahi.

Gençlerin onun kapısından ayırlamaması gerekiyor ama o hasta. Aslında her zaman dediği gibi o YEDİ yaşında, genç dinamik, morali bozuk gençlerden daha dinamik

amma...

Belki bir gün parası olan, imkânı olan ve makam, mevki sahipleri onu tanısaydım diye hayıflanacaklar, hem de ülke adına ama...

Birçok insan ondan aldıkları bilgilerle kitap yazıp meşhur oldular. Ondan aldıkları bilgilerle profesör oldular. O ise gönüllerin profesörüdür. Onu bilenler için.

Yıllardır o anlattı, ben de ondan dinlediklerimi Gözyaşı Geceleri'nde ve radyoda insanlara anlattım. Onun

mesajlarını milyonlara ulaştırdık. GÖZYAŞI GECELERİ'nin başta "Kainat Gezisi" "Denge" isimli programlar olmak üzere bir çok programımızın temelini hocamın fikirleri oluşturmuştur. Hemen hemen tüm programlarımızda da onun fikirlerine yer vermişizdir. Bu müt-hiş mesajlar toplumu derinden etkilemiştir.

Yaşadığımız çağda insanlığın yaşamaması gereken şeyler var. Kur'an ayetlerinde ve Efendimiz sallahu aleyhi vesellemin hadis-i şeriflerinde bildirilen ve bilinmesi zamanı gelmiş bilgiler var. İnsanlar bu çağdan önce bunları anlayamazlardı o yüzden onlar yaşayamazlardı. Ama artık insanların bazı şeyleri anladığı bir zamanda bilinmesi, bulunması ve yaşanması gereken şeyleri yaşamamız gerekli ki Allah'ın kudretini daha iyi anlayalım ve bundan da en çok sorumlu Müslümanlardır. İşte Eminoglu bu çağı herkesten önce fark etmiş bir insandır.

Eminoglu'nu bizler anlayamayız. Onu ancak bilgi sahipleri anlayabilirler. Doktorlar, kimyacılar, madenciler, uzay bilimciler v. b İdareciler eğer onu anlamış ve tanımış olsalardı şimdi O'nun eserleri en güzel şekilde basılmış ve her tarafa yayılmış olurdu.

Kendisi ile bir baba oğul gibi 20 yılı aşkındır beraberliğimiz oldu. Ondan çok şey öğrendim. Kendisi babasının vasiyeti olarak ilmiyle bu millete hizmet etme aşkıyla dolu bir Bozkırlı... İnsanlık tarihinin en önemli olaylarının yaşandığı ve nice peygamberlerin vahiyle geldiği ve yaşadığı Ortadoğu'daki kütüphanelerde okumadık kitap bırakmamış Ortadoğu dillerinin temelini çözmüş, Tevrat ve İncil gibi tüm ilahi kökenli ve Allah eksenli bilgileri taassuptan uzak okumuş ve bu bilgileri insanlık adına kul-

lanmak isteyen birisi Eminoglu. İmanı da bu yüzden kuvvetli çünkü o çok okuyan çok kültürlü birisi...

Ailesi Eminoglu için büyük avantaj olmuştur. Çünkü Eminoglu ailesi büyük âlimler ve veliler ile doludur. Böyle bir ailede büyümenin avantajı ile davası ve idealleri büyük Eminoglu ailesinden aldığı heyecanla her zaman genç ve dinamik. Hastalığı onu daraltsa da o hep en sağlıklı insan gibi dinamizmini kaybetmeyen bir iman eri. Eğer ondaki hastalıklar başkasında olsaydı sadece hastalığını konuşur ve yatardı. Ama çok merakla takip ettiği kainatta gezmeyi ve düşünüp tespitler yapmayı çok seviyor.

Arapçayı ana dilinden daha iyi bilen Eminoglu ayetleri ve Hadis-i şerifleri okurken ve yorumlarken herkesten daha derinlere inebiliyor ve hepimizi şaşırtan açıklamalar yapıyor.

Kendisini, anlattıklarını, bulduklarını layıkıyla anlayamadığımız ve kendisine yeterince hizmet edemediğimiz için kendisinden özür diliyorum.

Bu satırları okuyanların için de imkânı olanlar var ise onu tanımalarını ve ona hizmet etmelerini istiyorum.

O Ebuzeri'l-Gıfari gibi yalnız yaşayan birisi. Çünkü tabuları yok. Bulduğu yeni bir şeyle yeni şeyler söyleyebilir ve yapabilir. Bu yönü onu toplumda yalnız kalmaya itmiştir.

Tabi onun sevenleri çoktur ama sevgi onu yapması gerekenlere götürmüyor. Onu olan sevgi dilerim onun çağı yakalayan fikirlerinin milletimiz hatta devletimiz tarafından kabul görülüyor uygulanır.

Hürmetler ve saygılar hocam elerinizden öperim.

GAZETECİ GÖZÜYLE MEHMET EMİNOĞLU

Mustafa BALKAN

mbalkan59@hotmail.com

“Allah, her şeyden büyüktür.. Her şeyin üstesindedir.. Her şeyi yaratmıştır.. Her şeyin sahibidir.. Hiç bir şeye benzemezdir. Hiç bir şey de kendine benzemezdir. Celle Celâlühü..”

Konevî ve Gözyaşı dergilerindeki yazılarından aşına olduğum ve ilk okuduğum **“Çağımızı Aydınlatan Kur’an Mucizeleri”** ve **“Kur’an Işığında Kâinat ve Göklerin Fethi”** adlı eserleriyle kendisine vurduğum Mehmet Eminoglu Hocam'ı, nüktedan ve espirili konuşmalarıyla daha yakından tanıma şerefine nail olan bahtiyar bir insanım.

Fezadan yeryüzüne bir imtihan (ibadet) vesilesiyle indirilen insanın, misyon, vizyon ve hedefini tayin etmek açısından gönderilen yol gösterici peygamberler vasıtasıyla Ademoğlu; sosyal bir varlık olarak her zaman gündemdedir. Onu gündemde tutan ve gündeme taşıyan en önemli olay ise; en kâmil ve Hakk Teâlâ katında en son Hak din olması dolayısıyla İslâmiyet sağlamıştır. Hemen hemen bütün eserlerinde, yukarıda belirtilen Mârifetullâh'ı devamlı ön plânda tutan Eminoglu Hoca'mı böylesine bir köşe yazısında ele almak, onu bu satırlara sığdırmak o kadar kolay olmasa gerek.

Bir insanın cenaze namazı kılındıktan sonra imam, topluluğa dönerek şu sualleri soruyor:

“- Rahmetliyi nasıl bildiniz?. ”

- İyi bildirdik, iyi insandı..

“- Hakkınızı helâl ediyorum musunuz?..”

- Helâli hoş olsun.

***

Mehmet Eminoglu Hoca'mı, gayet iyi bir insan olarak bildim ve o şekilde tanıdım. Hocama hakkım şimdiden helâli hoş olsun. Onun söylediklerini ve

bilgilerini hep kulağıma küpe yaptım. İmanlı, mert, özü sözü doğru, ileri görüşlü bir ilim ve fikir adamı olarak Konya'mızın yetiştirdiği medar-ı iftiharlarımızdandır. O insanı arzî, cennetlik, kimyevî, Rabbanî, müdebbir, müttekî, vahşi, fezaî olarak yaratılmış akıllı bir yaratık olarak kabul edip; eser ve yazılarında devamlı olarak insanın kâmil tarafına vurgu yapmıştır. İmansız ilmin topal olacağını bilenlerden olan Eminoglu Hoca'ma, bana fezayı sevdiren ve gözlerimi uçsuz bucaksız olan uzaya doğru çevirmemi sağlayan, astronomiye karşı ilgimi artıran bir insan olarak çok şey borçluyum.

Uzaya hâkim olunmadıkça Müslümanların yeryüzünde ehl-i salibe karşı muzaffer olamayacağını ben kendisinden öğrendim. En son çıkan **“Eski Uzaycılar Yeni Uzaycılara İbrettir”** eserinde Araştırmacı-Yazar ve Mütercim Mehmet Eminoglu, peygamberlerin dâvâsının ruhu tok, sırtı pek, başı dik insan yetiştirmek olduğunu ifade ederek eski kavimlerin, uzay ilminde günümüz insanların ilminden daha ileri seviyede olduklarını bize haber veriyor. Bu arada Nuh'un gemisinin nükleer bir yakıtla çalıştığını ileri sürüyor. Müslümanların, İslâm'da yerde ve fezalarda neden ve niçin seyahat etmesi gerektiği hususlarıyla ilgili önemli ayrıntıları onun makale ve eserlerinden öğreniyoruz. O bir yazısında: **“Selçuk sultanlarının camii Alâeddin Camii'nin minberi üzerinde El-Mümin Süresinin 16'ncı âyeti kerîmesi yazılıdır. Bu yazı sultanların namaz kıldıkları sırada gözleri önündeydi, anlamı da: “Bu gün mülk kimindir? Mülk tek ve kahredici olan Allah'ındır.”** diyor ve atalarımız Selçuklu'nun, nasıl bir medeniyet tasavvur ettikleriyle ilgili bize önemli bir ipucu veriyor. Geçtiğimiz ay Üsküp'ten

Kosova'ya Osmanlı'nın izini sürmüştüm. Balkanlar'daki ceddimiz Osmanlı'nın yaptırdığı camilerin bazılarının perişan hallerini görünce, muhterem hocamın camilerimizle ilgili ibretlik güzel bir yazısını hatırlamadan edemedim: **“Camiler, görünüşleriyle heybet veren, varlıklarıyla toplayan, ezan sesleriyle birliğe çağıran, imamı ile vahdete getiren, rükûu ile Hak'ka boyun eğdiren, sücûdu ile masivâyı yürek ve fikirden arttıran mübarek mabetlerdir.”** Makedonya ve Kosova'daki camiler, göğü delen uzun ve iki-üç şerefeli minareleriyle heybetli görünüyordular hocam. Evlâd-ı Fatihan torunları “haç”a karşı “hilâl”in güzelliğini ortaya koymak için heybetli camiler yapmakta acele ediyorlar.

***

Eminoğlu Hocam, Filistinli kardeşlerimize seslenirken ne diyordu: **“Ey Filistinli Müslüman kardeşim! Taşlara kulak ver, taşlara sahip çık.. Sen Yahudi'yi hezimete uğratmak istiyorsun. Dinle bak sana taş ne diye sesleniyor: “De BESMELE’yi beni at. Kafiri Cehennem’e kat.”**

Bir taş kadar dahi olamayan bana da dâa et..”

Filistinlilere zulmeden Yahudilerin, ancak ve ancak imanlı mü'minler sayesinde mağlup edilebileceklerini ben, Eminoğlu Hoca'mın **“Kuds-i Şerif’de Fırlatılan Bir Taş’dan Seziilen İlhamlar”** başlıklı makalesini okuduğumda; *“mihrap taşları, cami ve mescid taşları, mucize ve keramet taşları, şeytan taşlama taşları, recm taşları, âzâb taşları ve lânet taşları”* gibi pek çok taş çeşidini de öğrenmiştim. Filistinli çocukların ellerinde ise; sapan taşları.. Elinde son modern silah olmasına rağmen bir Filistin’li çocuğu kovalayan Yahudi askerine, dönerek elindeki taşı atan ve bu taştan korkarak kaçan İsrail askerinin görüntülerini Facebook’ta herhâlde izlemişsinizdir.

Gözyaşı dergisinin 15 Ocak’91 tarihli 32. sayısında; **“Yahudiler Mescid-i Aksâ’yı Yık-mak İstiyorlar”** diye haykıran Eminoğlu Hocam, resimli olarak Yahudiler tarafından 1967 yılından beri Mescid-i Aksâ'nın altının oyulduğunu ve sun’i bir depremle yıkılarak yerine 12 inek figürlü havuz ile duvarları siyon sembollerine dolu kabartma putları [bir benzeri Türkiye’de (İstanbul’da) var] dikeceklermiş.. Günümüzde Yahudi, Süleyman Tapınağı’nı bulmak bahanesiyle Kudüs-i Şerif Haremının altını eşmeye devam ediyor. Buna karşı İslâm dünyasından güçlü bir ses çıkmaması çok yazık ve düşündürücü olsa gerek.

***

Mehmet Eminoğlu’nu sizlere nasıl anlatsam bilmem ki.

“Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş” adlı kitap, 1989’da Eminoğlu Yayınları (daha sonra Diyanet Vakfı Yayınları) arasında piyasaya çıktığında büyük bir boşluğu doldurmuş ve Osmanlıca’yı öğrenmek isteyen araştırmacılara kaynak eser olarak son derece yararlı olmuştu. Eminoğlu Hocam bununla da kalmayıp 1995’de **“45 Günde Osmanlıca Yazalım Okuyalım”** adında Osmanlıca’yı daha kolay okunabilir halde ikinci bir eser daha çıkardı.

Mehmet Hocam Konya’daki Sırçalı Medrese’de 225, Mevlâna müzesi bahçesinde 175 mezar taşını Arapça ve Türkçe ile nakledip teslim etti. Konya’da 1946’da yıktırılan 50’nin üzerinde kabristanın listesini yayınladı. Hayra Hizmet Vakfı Kütüphanesi’nde bulunan eski yazma kitapların 4 bin kadarını tasnif etti. Koyunoğlu Müzesinde bulunan 6 bin yazma eserin tasnifini okuyarak başarıyla tamamladı. Konya Vilâyeti Salnamelerinin 30 cildini Konya Büyükşehir Belediyesi’ne teslim etti. Bunlardan sekiz cildi basıldı. Bu arada Konya’nın Hicri 924 / Miladi 1518’deki (80’e yakın) Konya mahallelerinin dökümünü yaptı. Hicri 970-971 yılları olaylarını ihtiva eden Kanuni devrine ait Konya Şerîye Sicil defterinde 140’a yakın mahalle adını ortaya çıkardı. Bunların arasında **“Şeyh Vefâ”** mahallesi de bulunuyor. Ulaşımın tarihçesini ve Osmanlı döneminde deprem enkazı altında kalmak için mekanik bir tedbir icat edildiğini Eminoğlu Hocamın yazılarından öğrendik. Osmanlılar, zelzelelerde can kaybını önlemek için raylı bir sistem gerçekleştirdiklerini şekillerle birlikte onun makalelerinden haberdar olduk.

Araştırmacı, yazar, mütercim, ilim, fikir ve kültür adamı olarak Mehmet Eminoğlu, üzerinde yüzlerce tez yazılması gereken önemli bir şahsiyettir. Her ziyaretine gittiğimde beni büyük bir anlayışla karşılayan ve hayatından kesitler anlatan, yeni kitap projelerinden bahseden Eminoğlu Hocamı, işte bu ileri görüşlülüğü, kalbindeki imanı, araştırma ruhu ve kendisine tayin ettiği büyük hedefleri ayakta tutuyor.

“Yıkılmadım, ayaktayım” diyen ve canı sağ olduğu müddetçe şehrimize, bize, insanımıza ve insanlığa faydalı olmak için dedikodu yerine güzel ve faydalı şeyler üreten Hocama, Yüce Rabb’imden sağlık, sıhhat ve afiyetler diliyorum.